

40-YÊU SÁCH MỸ THỰC²⁴⁹

A. DUYÊN KHỞI

Một thời, Đức Phật ở trong vườn Cấp-cô-độc, rừng cây Kỳ-đà, tại nước Xá-vệ. Bấy giờ, Bạt-nan-đà Thích tử có một thương chủ là đàn-việt. Đến giờ khát thực, Bạt-nan-đà Thích tử khoác y, bưng bát, đến nơi nhà thương chủ đó, nói như vậy:

- Nay tôi muốn có được thức ăn mỹ diệu.²⁵⁰

Thương chủ hỏi:

- Nay, Đại đức có bệnh gì mà phải nghĩ đến thức ăn ấy?

Đáp:

- Tôi không có bệnh hoạn gì cả. Mà muốn được thức ăn như vậy

hỏi. Thương chủ thưa:

- Chúng con là nhà buôn, buôn bán để sinh sống, còn không thể có được thức ăn như vậy, huống là người xuất gia.

Bấy giờ, có Tỳ-kheo khát thực nghe những lời này, hiềm trách Bạt-nan-đà Thích tử:

- Tại sao thầy chỉ vì tự thân mà cầu xin thức ăn mỹ diệu²⁵¹ như

245. Vì không thể nhỏ sạch hoàn toàn.

246. Ngũ phần 8, Ba-dật-đề 41; Tăng kỳ 16, >9. Thập tụng 1>, Căn bản >6: 40. Pali, Păc. >9.

247. Tạp thực 雜食. Giới văn nói là mỹ thực 美食. Xem giải thích sau.

251. Trong bản: Mỹ thực. Trên, nói là tạp thực. Pali: Panītabhojāni, thức ăn mỹ vị.

thế?

Khi Tỳ-kheo khát thực thọ thực rồi, trở về trong Tăng-già-lam, đem nhân duyên này nói lại cho các Tỳ-kheo nghe, trong đó có vị thiếu dục tri túc, sống hạnh đầu đà, ưa học giới, biết tầm quý, hiềm trách Bạt-nan-đà Thích tử:

- Tại sao Thầy chỉ vì tự thân mà cầu xin thức ăn mỹ diệu như vậy?

Các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn, đánh lễ dưới chân Phật, rồi

ngồi qua một bên, đem nhân duyên này bạch đầy đủ lên Đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn liền vì nhân duyên này tập hợp Tăng Tỳ-kheo, dùng vô số phương tiện quở trách Bạt-nan-đà Thích tử:

- Việc ông làm là sai quấy, chẳng phải oai nghi, chẳng phải pháp Sa-môn, chẳng phải tịnh hạnh, chẳng phải hạnh tùy thuận, làm điều không nên làm. Bạt-nan-đà, sao chỉ vì tự thân mà cầu xin thức ăn mỹ diệu như vậy?

Đức Thế Tôn dùng vô số phương tiện quở trách Bạt-nan-đà rồi, bảo các Tỳ-kheo:

- Bạt-nan-đà ngu si này, là nơi trồng nhiều giống hữu lậu, là kẻ phạm giới này ban đầu. Từ nay về sau, Ta vì các Tỳ-kheo kết giới, gồm mười cú nghĩa, cho đến câu, chánh pháp tồn tại lâu dài.

Muốn nói giới nên nói như vậy:

Nếu có các thức ăn mỹ diệu như sữa, bơ, cá và thịt, Tỳ-kheo nào, với thức ăn ngon như vậy, chỉ vì tự thân, đòi hỏi để được ăn, Ba-dật-đề.

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kết giới như vậy. Bấy giờ các Tỳ-kheo bệnh nghe vậy, vì e sợ không dám xin, không dám vì Tỳ-kheo bệnh xin, nhận được không dám ăn.

Đức Phật dạy:

- Từ nay về sau cho phép Tỳ-kheo bệnh được xin; người kia vì Tỳ-kheo bệnh được xin. Xin được rồi, cho phép ăn.

Từ nay trở đi nên nói giới như vậy:

Nếu có²⁵² các thức ăn mỹ diệu²⁵³ như sữa, bơ, cá và thịt, Tỳ-kheo nào không bệnh, với thức ăn²⁵⁴ ngon như vậy, chỉ vì tự thân, đòi hỏi để

252. Trong bản: đắc 得. Thập tụng: ...có 有 trong nhà bạch y. Ngũ phần:... có 有 trong các gia đình.

25>. Căn bản. - loại ẩm thực mà Thế Tôn nói là mỹ diệu. Pali: Pālitabhojanāni, liệt kê: Sappi, sữa chua hay đề hồ, navanīta. bơ trong hay sanh tô, tela, dầu mè, madhu, mật ong, phālita, đường mía hay đường cát, maccha, cá, masa, thòt, khīra, sữa, dadhi, sữa đặc.

254. Trong bản: ẩm thực; các đoạn trên không có chữ ẩm 飲.

được ăn, Ba-dật-đề.

A. GIỚI TƯỚNG

Tỳ-kheo: Nghĩa như trên.

Thức ăn mỹ diệu: Sữa, bơ, cá và thịt.

Bệnh: Cho đến không đủ sức ngồi để ăn xong một bữa²⁵⁵.

Tỳ-kheo nào không bệnh, vì tự thân, xin thức ăn mỹ diệu này mà ăn, mỗi miếng ăn phạm một Ba-dật-đề.

Tỳ-kheo-ni, Đột-kiết-la. Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Đột-kiết-la. Đó gọi là phạm.

Sự không phạm: Người bệnh tự xin; vì người bệnh xin; khát thực được mà ăn; hoặc mình vì người, người vì mình xin; hoặc không xin mà được, thấy đều không phạm.

Người không phạm: Phạm lần đầu tiên khi chưa chế giới, si cuồng, loạn tâm, thống não, bức bách.